

Nam
Adres
Postcode en woonplaats

Rijnsburg, 30 november 2022

Waarde zuster, broeder,

In onze gemeente voeren wij met elkaar een dialoog over het zegenen van levensverbintenissen anders dan het huwelijk tussen man en vrouw. Op verschillende momenten, in diverse vormen en vanuit uiteenlopende perspectieven zijn daartoe mogelijkheden aangereikt ons als gemeente te verdiepen in het onderwerp en ons daarop gezamenlijk te bezinnen. Daarbij is aangegeven dat verwacht mag worden dat op enig moment een besluit over het onderwerp genomen dient te worden. Inmiddels is al enige tijd, sinds maart van dit jaar, sprake van een intensieve en uitvoerige dialoog, hoewel altijd onvolkomen en nimmer afgerond.

De Kerkenraad nodigt u nu van harte uit in gesprek te gaan over het te nemen besluit over het zegenen van levensverbintenissen, dat de kerkenraad, gelet op de dialoog, heeft opgesteld. Het voorgenomen besluit wordt u hierbij aangeboden. Dit besluit zal ook worden aangeboden aan de Grote Kerkenraad van onze gemeente. De gemeente zal over dit besluit eerst worden gehoord op de gemeentevergadering van 10 januari 2023, alvorens de Grote Kerkenraad hierover zal vergaderen. De gemeentevergadering wordt gehouden in De Voorhof, aanvang 19.30 uur.

De Kerkenraad hecht eraan u tijdig te informeren, zodat de komende periode kan worden gebruikt voor gesprek over het te nemen besluit, vooruitlopend op de gemeentevergadering van 10 januari 2023. De daarvoor gekozen vorm is in eerste instantie het gesprek in kleine kring, om volop ruimte te geven aan ieders eigen gesprekspunten en behoeften. U kunt zich daarvoor onder meer richten tot uw wijkpredikant of wijkouderling, maar u kunt zich ook bij de scriba (scriba@pknrijnsburg.nl) of beleidsouderling (beleidsouderling@pknrijnsburg.nl) aanmelden. Al naar zich aandient zullen nog verdere activiteiten rondom dit onderwerp worden georganiseerd. Het gemeentebrede overleg zal uiteindelijk op de genoemde gemeentevergadering van 10 januari 2023 worden gevoerd.

Bij deze uitnodiging treft u een samenvatting van het voorgenomen besluit en de overwegingen die de Kleine Kerkenraad bij het voorgenomen besluit heeft. Het volledige voorstel met het voorgenomen besluit en de complete verantwoording van de Kleine Kerkenraad aan de Grote Kerkenraad kunt u vinden op de website van onze gemeente en opvragen bij de scriba of beleidsouderling. Ook alle eerder ter beschikking gestelde informatie kunt u hier opvragen.

De Kerkenraad ziet in de dialoog dat gemeenteleden op basis van hun geloofsovertuiging en interpretatie van Gods Woord verschillend denken over het zegenen van levensverbintenissen. Zij is zich ten volle bewust van deze verschillen en van de gevoelens van moeite en de bezwaren die dat onderling kan oproepen. In deze verscheidenheid zoekt de kerkenraad met de gemeente naar de eenheid van de gemeente, als het lichaam van Christus, naar respect en ruimte voor elk gemeentelid. Dat betekent dat hoe dan ook, ook na een genomen besluit, de dialoog niet afgerond is, maar zal worden voortgezet, zoekend en tastend, bevraged, en biddend elkaar in liefde vasthoudend. Tot die blijvende aandacht bent u niet alleen van harte uitgenodigd, maar bovenal nodig en gevraagd.

De Kerkenraad wenst u Gods nabijheid toe in uw overwegingen en gesprekken.
Namens dezen,

Jeroen W. Ravensbergen, Preses

Dick van der Vijver, Beleidsouderling

Voorstel tot besluitvorming ten aanzien van het zegenen van levensverbintenissen in de Protestantse Gemeente Rijnsburg

1. Inleiding

De kerkenraad heeft in 2019 vastgesteld dat onderwerpen die in de gemeente leven, bespreekbaar gemaakt zullen worden. Eén van deze onderwerpen is het zegenen van levensverbintenissen anders dan het huwelijk tussen man en vrouw. De Kleine Kerkenraad heeft daartoe ook een procesvoorstel laten ontwerpen en vastgesteld. Op 20 januari 2022 heeft de Kleine Kerkenraad ingestemd met het Plan van Aanpak LHBT+ en het Begeleidingsteam opdracht gegeven dit plan uit te voeren. Het Begeleidingsteam heeft het plan naar haar beste vermogen en inzicht uitgevoerd. Nu de uitkomsten van het beraad in de gemeente bekend zijn, dient het Begeleidingsteam overeenkomstig het plan van aanpak de besluitvorming voor te bereiden. Met het hiervoor liggende advies "Besluitvorming ten aanzien van het zegenen van levensverbintenissen" voldoet het Begeleidingsteam aan deze opdracht.

2. De Kerkenraad neemt kennis van het volgende:

- Er zijn verschillende gemeentebesprekingen geweest, te weten op 17 maart, 19 april, 23 mei, 24 mei en 22 juni. Op deze besprekingen met tot 200 gemeenteleden is onder meer gesproken over de wijze waarop de bijbel kan worden gelezen, over de betekenis en invulling van veelkleurigheid en over de geschiedenis van het huwelijk. Via Contact en Licht is gecommuniceerd en verslagen zijn beschikbaar gesteld. In de kerkgebouwen zijn dozen geplaatst waarin vragen konden worden gedeponereerd. Ook is een digitale informatiemap beschikbaar gesteld. In de besprekingen heeft de Kerkenraad recht willen doen aan de veelkleurigheid binnen de gemeente, en tegelijkertijd willen zoeken naar het bewaren van de eenheid. Er is geluisterd naar levensverhalen, naar moeiten en vragen. Er is ruimschoots invulling gegeven aan de communicatie van het proces. Er was ruimte om vragen te stellen en waar tekortkomingen zijn benoemd, is getracht verbetering aan te brengen. Tijdens de groepsbesprekingen werden belangrijke vragen behandeld, waarbij de meningen soms sterk uiteenliepen. Deze gesprekken verliepen over het algemeen respectvol.
- De vraag over hoe je de Bijbel leest is aan de orde gekomen. Lees je letterlijk of vanuit de destijds geldende context. Dit bepaalt mede je positie ten aanzien van het vraagstuk. En hoewel deze posities dan uiteenlopen, mag dit vraagstuk niet kerkscheidend zijn. We willen de eenheid die ons gegeven is in het kruis van Christus bewaren. Wanneer het gaat om homoseksualiteit, wordt de bijbel door christenen in de breedte van de wereldkerk verschillend gelezen. De één komt op grond van de bijbel tot de conclusie dat homoseksualiteit niet in de praktijk mag worden gebracht. De ander vindt op grond van de bijbel de ruimte dat twee mannen of twee vrouwen kunnen samenleven in liefde en trouw. In het Oude Testament kende men eigenlijk geen echte huwelijkszegen, maar waar man en vrouw werden gezegend, denk aan de aartsvaders, had de zegen te maken met voorspoed en nageslacht. In het Nieuwe Testament betekent de zegen, bijvoorbeeld de handoplegging door Simeon of de handoplegging door Jezus aan kinderen, de nabijheid, kracht en bescherming van God.
- Er bestaat niet zoiets als een huwelijksplechtigheid waarbij bijvoorbeeld een priester betrokken was. De huwelijksmis ontstond pas in de vijfde eeuw vooral voor welgestelden. Vanaf de elfde eeuw werd het sluiten van een huwelijk een kerkelijke aangelegenheid, ook juridisch. Buiten de kerk kon geen geldig huwelijk gesloten worden. Ook de Nederlandse Hervormde Kerk heeft tot de Franse periode deze rol gehad. Tijdens de Reformatie is hier veel kritiek op gekomen. Luther beschouwde het huwelijk als een "weltlich" ding; Calvijn zag het huwelijk als een tijdelijkheid onderweg naar de al begonnen eeuwige verbintenis met God.
- Kernwoorden in de Bijbel, verbonden aan het huwelijk zijn Vrede, Liefde, Trouw en Verbond. In een trouwdienst erkennen partners elkaar als een geschenk uit Gods hand. Het huwelijk is daarmee een teken van Gods liefde en trouw (reformatorisch). In onze kerkorde: verbond van liefde en trouw. De zegening is het hoogtepunt van de trouwdienst: met de zegen vrede ontvangen. Ons kleine ja wordt geborgd in het grote Ja van God.
- God zegent de mensen en de mensen zegenen God. De zegen is lofprijzing en erkenning van de overmacht van God. De zegen is de ervaring van kracht van God in het nu. Kerkelijk bezien is de huwelijkszegen dus niet verbonden met voorspoed en het krijgen van kinderen als voorspoed. Daarin is een andere weg "ontstaan" dan we in de Bijbel zien. 'Inzegenen' is momenteel voorbehouden aan levensverbintenissen tussen man en vrouw, die wettig gehuwd zijn. Er is sprake van 'zegenen' van levensverbintenissen, bij mensen van gelijk geslacht, die wettig gehuwd zijn en levensverbintenissen, waarbij sprake is van geregistreerd partnerschap (ook wanneer het man en

vrouw betreft). Ook bij de laatste gesprekken hierover in november 2018 is dit verschil binnen de synode van de PKN gehandhaafd.

- Samenvattend: Op grond van bovenstaande kan worden gesteld dat levensverbintenissen van twee personen kunnen worden gezien als een verbond van liefde en trouw waarover Gods zegen kan worden uitgesproken. Dat er sprake is een dergelijk verbond, zal voorafgaand aan het zegenen in voldoende mate zichtbaar en kenbaar gemaakt moeten zijn, zoals dat ook nu al gebruikelijk is bij het huwelijk tussen man en vrouw.

3. De Kerkenraad overweegt het volgende:

- Voor het beraad in de gemeente zijn de volgende principes gehanteerd om een omgeving te creëren waarin de leden zich veilig voelen om hun mening te delen:
  - De Protestantse Gemeente Rijnsburg is een veelkleurige ‘dorpskerk’. Wij geloven in God de Vader en weten ons gemeente van Jezus Christus, die wij belijden als Heer en Verlosser. In leven en werken willen wij ons laten leiden door Gods Geest. De Bijbel beschouwen wij daarbij als het leidende Woord van God.
  - We zijn ons bewust van het Grote Gebod—De Liefde voor de ander.
  - “De gemeente is geen democratie, waar de meerderheid beslist, of waar de gemeenteleden het voor het zeggen hebben. God heeft het voor het zeggen en naar Zijn stem zoeken wij, al lezend de Schriften en al biddend om Zijn Heilige Geest” (ds. Albert Meek).
  - We luisteren naar elkaar en gaan respectvol om met elkaars visie en mening.
  - We zijn bereid ons te verdiepen in achtergronden en persoonlijke verhalen.
  - We voeren het gesprek en zien af van petities en applaus.
  - We gebruiken de resultaten uit Kompas 2026.
  - We nemen besluiten nadat de gemeente is geïnformeerd en gehoord en we leggen deze eerst aan de gemeente voor.
  - De inrichting van het proces mag niet sturend zijn naar een uitkomst.
  - Uit het Beleidsplan: De PGR is een veelkleurige gemeente, in die zin dat gemeenteleden de gedeelde basis van het geloof in God en Jezus Christus op verschillende manieren vorm kunnen geven. Dit zodanig dat alle leden zich blijvend betrokken mogen weten bij de gemeente. De PGR wil ruimte bieden aan veelkleurigheid in de vorm van diverse erediensten en andere activiteiten en een gemeenschap zijn waar een mogelijkheid is voor kerkelijke vernieuwing. Dit vraagt ruimte en respect van en voor eenieder.
- De kerkenraad ziet en ervaart dat wij binnen onze gemeente te maken hebben met een realiteit waarin liefde en trouw op verschillende wijze in relaties gestalte krijgen, en dat mensen over deze relaties van liefde en trouw een zegen verlangen.
- De kerkenraad ziet, hoort en ervaart dat er gemeenteleden zijn die op basis van geloofsovertuigingen wijze van lezen en begrijpen van Gods woord in de Bijbel, geen belemmering zien om andere levensverbintenissen dan een huwelijk tussen man en vrouw, als een verbond van liefde en trouw te zegenen.
- De kerkenraad ziet, hoort en ervaart dat er gemeenteleden zijn, die op basis van hun geloofsovertuiging en wijze van lezen en begrijpen van Gods woord in de Bijbel moeite en bezwaren hebben met andere levensverbintenissen dan een huwelijk tussen man en vrouw en het zegenen hiervan. En daarbij realiseert de kerkenraad zich ook dat er gemeenteleden zijn die moeite zullen hebben met het te nemen nu voorgenomen besluit.
- De kerkenraad realiseert zich ook, dat er gemeenteleden zijn die moeite hebben met de huidige situatie waarin alleen een huwelijk tussen man en vrouw kan worden ingezegend.
- De kerkenraad ziet uiteindelijk zelf geen Bijbels gefundeerde en gegronde reden om een gevraagde en verlangde zegening aan betrokkenen te onthouden.
- De kerkenraad wil daarom ruimte scheppen voor hen die in alle oprechtheid en geloof ernaar verlangen dat zij Gods zegen krijgen over hun vorm van levensverbintenis, als daar sprake is van liefde en trouw.

4. De Kerkenraad overweegt voorts het volgende:

- De kerkenraad zoekt de eenheid van het lichaam van Christus. Eenheid en eenstemmigheid zijn echter niet één en hetzelfde. Het ontbreken van eenstemmigheid tussen gemeenteleden mag er niet toe leiden het onderwerp te mijden en geen ruimte te bieden aan diegenen die hun levensverbintenis willen laten zegenen, gefundeerd op Bijbels geloof.

- Het is van groot belang dat er respect en ruimte is voor ieder gemeentelid. Waar na diverse besprekingen geen eensluidend standpunt ingenomen kan worden en er naast een meerderheid een significante en belangrijk geachte minderheid is, is de zoektocht naar genoemd respect en ruimte na een genomen besluit niet afgerond. Hoe kunnen we elkaar zoekend en tastend, bevragend en biddend in liefde vasthouden? Deze belangrijke vraag behoeft verdere doordenking, bespreking en blijvende aandacht.
- De kerkenraad, gehoord hebbende de gemeente, vertrouwt op voldoende draagvlak voor het voorgenomen besluit en meent dat het ontbreken van eenstemmigheid ons allen er niet van ontslaat om met elkaar, als gemeente onze eenheid in het geloof in Jezus Christus onze Heer en verlosser, te belijden. De kerkenraad zal daarbij al het nodige dat in haar vermogen ligt doen om de eenheid te bewaren.

5. Te nemen besluit

Tot dusver was in de Plaatselijke Regeling van de Protestantse Gemeente Rijnsburg opgenomen: “in het midden van de gemeente worden alleen levensverbintenissen (in)gezegend van het wettig gesloten huwelijk van man en vrouw”.

Het voorgenomenbesluit luidt dat in plaats hiervan zal worden opgenomen:

- Levensverbintenissen van twee personen, anders dan een huwelijk tussen man en vrouw, kunnen als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht worden gezegend.
- Tenminste een van de betrokkenen dient in het register van de Protestantse Kerk ingeschreven te zijn.
- Alleen een ook naar burgerlijke wet tot stand gekomen verbintenis tussen twee personen waarvan huwelijksakte of partnerschapsakte is opgemaakt - dienend als bewijs van opname in de registers van de burgerlijke gemeente - kan worden gezegend.

De Grote Kerkenraad kan dit besluit nemen,

- Na beraad in de gemeente conform het bepaalde in Ordinantie 4 artikel 8, lid 9 en ordinantie 5 artikel 4 van de kerkorde voor de Protestantse Kerk Nederland (over besluitvorming en aan besluitvorming voorafgaand beraad in de gemeente over het zegenen van andere levensverbintenissen anders dan een huwelijk van man en vrouw).